

Vodstvo dr. vna
11. majjske kafižnice
v Ljubljani

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo:
Ljubljana, poštni predal šte. 168.

Redovni telegrams: »Napreje«, Ljubljana.

Čekovni račun št. 18.807.

NAPREJ

Stane mesečno Din 25—
za inozemstvo Din 85—

Oglasi:

Prostor 1x55 mm 60 par. Mall oglasi: beseda
60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne
priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik VII., šte. 14.
Četrtekova
»Naprejeva« številka
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo
Kmetško-delavske zveze
Stane letno 60 Din — mesečno 5 Din

J. Gorenjec:

Polom opozicije v parlamentu.

(Kritika dogodkov v nar. skupščini brez ozira na zakulisne vzroke.)

Boj, ki se je vnel med vladnimi strankami in opozicijo o priliki verifikacije mandatov, je končal z zmago vladnih strank. Čeprav vodi stranke, ki so danes na vladi, izredno nasilen in maščevalen duh, je poraz opozicije vendar mnogo prevelik celo pri današnji porazdelitvi političnih sil. In to je neodpušljiva krivda opozicije.

Pri verifikacijskem glasovanju v noči od 27. na 28. marca v belgrajski narodni skupščini je slavilo svojo preveliko zmago nasilje zaradi neenotnosti duha, nenačelnosti in strahopetnosti opozicije, to je dejstvo.

Ko so se novoizvoljeni poslanci prvič sešli, je opozicija v duhu odpora proti nasiljem med volilnim bojem čisto pravilno zahtevala, da se morajo izpustiti na svobodo vsi novoizvoljeni poslanci, ki so v preiskovalnem zaporu ali v internaciji. Ta zahteva je bila tolikega načelnega pomena, da bi morala opozicija vztrajati pri njej tudi, če bi se od verifikacijske debate ali celo skupščinskega dela morala popolnoma abstinirati. Oprta na prvotne odloke zagrebškega sodišča glede preiskov. zapora vodstva HRSS (Radičeve stranke), bi bila mogla dati opozicija abstinenci (neudeležbi) parlamenta tolik moralni poudarek v tu- in inozemstvu, da bi bile vladne stranke prisiljene pogajati se. Kakor tudi so namreč vladne stranke nasilne, abstinence cele opozicije bi v takih okoliščinah nikdar ne mogle prenesti. Morale bi se pogajati prej ali slej.

Če takoj, bi mogla opozicija izsiliti v verifikacijski debati čisto drugo smer, kakor pa jo je dejansko zavzela. A v celem opozicionalnem bloku ni bilo moza, ki bi bil občutil in spoznal odločilnost tega trenutka. Nezainteresiranost Davidovičevih demokratov in SLS (klerikalcev) na usodi Radiča in njegovih po sili duha najbližjih tovarišev ter strah za usodo lastnih mandatov pri celokupni opoziciji sta zakrivila, da se je že kar prvi dan zlomil ta edini načelni in zato simpatični in močni nastop opozicije. S tem je bil zamujen najugodnejši trenutek. Že takoj v začetku so dobile vladne stranke vtis, da je opozicija v načelnih vprašanih popustljiva.

Od tega trenutka dalje so bile vladne stranke ves čas napadovale, in opozicija ni imela časa, kaj šele moči, da bi se zavedla, kaj da se ž njo godi. V toku, ki so ga ji narekoval vladne stranke, se je branila čisto mehanično, brez zanosa, le z nervoznim otepavanjem, kakršnega je narekoval le strah za mandate in volja ostati v parlamentu za vsako ceno. (Prav, da so pokazali iskreno voljo, ostati v parlamentu, toda opozicija bi morala tako v svoji notranji odločitvi kakor pred vladnimi strankami kazati možnost, da se abstinira. To bi vtilo njenim nastopom vse drugačnega duha!)

Razveljavljen je 61 radič. mandatov in 2 Davidovičevih, kakor je sklenil verifikacijski odbor ter anketa za ma-

riborsko-celjski volilni okraj, to so bili udarci, ki so po svoji naivni brutalnosti osupnili opozicijo tako, da je izgubila merilo, zakaj da prav za prav gre in kje da se naj s svojim strahom ustavi. In vendar je bilo za vsakega zravlega človeka jasno, da Pašicu ni moglo biti na tem, da bi na način, kakor ga je nakazal v verifikacijskem odboru po manj vplivnih radikalih, vrigel ker vseh 61 radičevcev in poleg njih še par Davidovičevih demokratov in klerikalcev in parlamenta. Posrečilo pa se mu je s tem obrniti pozornost opozicije od tistega bistvenega, kar je opozicija pri prvem nastopu tako pravilno čutila: od usode Stjepana Radiča in njegovih najbližjih tovarišev ter ostalih volilnih nasilstev. S stopnjevanjem nasilja v verifikacijskem odboru je radikalna stranka ubila občutek in odpor proti nasilju, izvršenem nad vodstvom HRSS (Radičeve stranke) ter tako vsaj za vodstvo Radičeve stranke izpremeniti krivico v pravico. Saj je znano, da pred večjim nasiljem človek pozabi na manjše, posebno, če zna samo šteti in ne tudi tehtati. Razen tega so igrale vladne stranke tako v verifikacijskem odkoru kakor v skupščini posebne vrste burko: prepričevale so opozicijo, da je pravzaprav ona vršila nasilstva in ne vladne stranke. Tako se je v par dneh izvršila čudovita sprememba: tožniki so postali toženci in toženci sodniki.

Človek je samo še strmel, ko je nato čital še ponižne, po svoji pohlevnosti v ničemer, niti v neenotnosti opozicije utemeljene izjave dr. Superina in drugih v dneh 26. in 27. marca. Ves poraz je začel dobivati smešno strahotne oblike! Vse vodilne ideje, v katerih so Hrvati vodili šest let čudovit boj in nosili vso glavno težo belgrajskega imperializma, so bile zabrisane tako, da mora nastati v hrvatskem narodu velika zmeda. Nobena krlitica o Radičevi prefriganosti tu nič ne pojasni. Kadar človek zatrjuje nekaj, o čemer v dnu duše ni prepričan, je bolan. Ali ni tudi mehanično pojmovanje pacifizma pokazalo tu svoj nezdravi, bledikasti obraz?

Tako je prišlo do zgodovinsko pomembnega glasovanja v noči od 27. na 28. marca 1925. Rezultat?

Šest od naroda izvoljenih poslancev ne sme v parlament. Politiki so se postavili za sodnike, ne da bi čakali na sodni izrek edino kompetentne sodne oblasti. Vodstvo Radičeve stranke ostane v ječi od radičevcev samih sramotno žrtvovano. (Samo navidezno, najbrže bo kmalu očitna kupčija!) Sodniki najbrže ne bodo imeli več toliko moralne moči, da bi kljubovali taki vladi, kakor je današnja.

Za 24 radičevskih mandatov je odrejena anketa. S to anketo drži radikalna stranka nad Hrvati še nadalje svoj bič.

29 radičevskim poslancem pa radikalna stranka milostno dovoljuje sodelovanje pri parlamentarnem delu s pripombo, da bo stala budno na stra-

ži. No, ne bo treba: dr. Superina in še več takih je med izbranimi radičevci.

S par udarci, od katerih je bil zadnji zadan radi zamude odločilnega momenta in radi neenotnosti opozicije po prvem sestanku narodne skupščine, so bili Hrvati vrženi za desetletja nazaj. Ves boj za boljšo notranjo ureditev Jugoslavije je stopil s tem v novo fazo in komaj je mogoče kaj napovedovati. Slabotni in bedasti ljudje — teh je povsod dovolj — vidijo tudi v takem uspehu, kakor so ga izvoje-

vale vladne stranke — zmagujočo pravico. To je najhujše.

Za komunisti radičevci! Kdo pride sedaj na vrsto? Tisti, ki se bo belgrajskem mogotcem najodločnejše upiral. Slovenski proletariati v tem boju ne bo smel držati rok križem, če hoče stati čist pred zgodovino.

Le tisti se ne boji, kdor je na vse pripravljen.

Ali veste, kaj se pravi biti na vse pripravljen?

O ozadju tega poloma bomo pisali pa drugič.

Zedinjenje socialističnega proletariata.

(Po odgovoru »Socialista« na naše odprto pismo.)

Zadnji »Socialist« je prinesel odgovor na naše odprto pismo, v katerem smo pozvali vse takozv. delavske liste, naj preidejo od besed k dejanjem.

Predvsem bi bilo v interesu pravega in odkritega dela za zedinjenje, da bi »Socialist« objavil naše odprto pismo, kakor smo mi objavili njih predlog. Tega doslej ni storil. Ko smo takozvane komuniste in socialiste odkrito pozvali, naj za zedinjenje delajo, a ne samo frazarijo o enotni fronti — je vsem sapo zaprlo! Niti eden izmed »delavskih« listov ni ponatisnil našega odprtega pisma. Le »Nova Pravda« je objavila naša vprašanja, razmišlja pa potem solzavo o izgubljenih mandatih.

Torej že pri samem začetku ni videti pri »Socialistu« in drugod niti volje za pravo zedinjevalno delo, niti iskrenosti. A mi smo objavili celo njihov nesocialistični predlog.

Če hočemo združevati s preglasovanjem, s kapitulacijo te ali druge skupine — to ni socialističen način združevanja. To ni združevanje, temveč imperializem. Tako združevanje nima nobenega pomena, ker ni iskreno, ni idejno in grozi vedno zopet nevarnost novega razkola.

Zedinjevanje se mora torej izvršiti predvsem iskreno in pošteno, brez zahrbtnih misli in namenov, pred očmi moramo imeti samo interes socialističnega progressa in interes delavskega razreda.

Zato pa je potrebno ugotoviti razlike, ki razdvajajo delavske frakcije — potem pa naj vsaka skupina izjavi, če je mogoče te razlike odstraniti in na kak način.

Uredništvo »Socialista« priznava, da se je njegova skupina ločila od stranke, to priznava tam, ko govori o vzgojnih metodah s. Bernota. To priznanje si bomo dobro zapomnili!

Nismo se ločili radi »vzgojnih metod« — kajti potem so bili voditelji zabiti, če niso razumeli pomena načela javnosti in progresivnega davka — preprosti delavci so namreč oboje kmalu spoznali.

Ampak voditelji so bili za načelo javnosti za progresivni davek, za pravilnik — v besedah! — ko je pa stranka zahtevala od njih, da to, za kar so glasovali, tudi izvršujejo, so pa izstopili!

Zdaj se je že jasno izkristalizirala razlika med našo stranko in skupino okoli »Socialista«: vi smatrate delavski razred za objekt (predmet) — ka-

terega je treba pridobiti za vaše namene, ne pa za subjekt (osebnost), ki ga je treba vzgojiti in organizirati za razredni boj v takih organizacijah, ki jim bo delavstvo res lahko zaupalo, ker jih bo samo vzdrževalo in imelo vselej tudi javno kontrolo nad njimi!

V tem oziru se prav nič ne razlikujejo pri »Socialistu« od Žerjavovih demokratov ali kristanovcev. Če mi slijo, da je to v programu londonske internacionale, se temeljito motijo. To je program buržuazne internacionale, ki bo na Telovo imela svoj kongres. (To naj si pri tej priliki vsak zapomni: če pravimo mi, da se oni pri »Socialistu« ne razlikujejo od žerjavovcev, ne mislimo pri tem na vse delavce v »Socialistovi« skupini, temveč le na tiste voditelje, ki tam vso politiko vodijo.)

Mi ne »proglašamo za ničvredneže vse tiste, katerih za svoje nauke še nismo duhovno pridobili,« kakor pravi »Socialist«. Brez dvoma pa je znak ničvredneža, če kdo kako načelo, program ali pravilnik sprejme, glasuje zanj, potem pa napravi puč, dezertira, razkolje stranko — a potem frazari o zedinjenju. To velja posebno za inteligenco, ki rada govori o socializmu, dela pa protisocialistično. Vsak advokat hoče imeti danes svojo posebno stranko, dr. Tuma svojo, dr. Korun svojo, dr. Lemež svojo, dr. Perič svojo in vsi drugi tudi. Razumemo, da je za advokatsko kariero dobro, če je ovita s politično gloriolo, ali socialisti nam bodo pač dovolili, da razkrinkamo in s tem preprečimo tako izkoriščanje delavskega gibanja za objekt osebnih ambicij.

»Socialist« se krčevito brani razpravljanja o temeljnih razlogih razkola in govori o nekih »visoko teoretičnih razpravah«, ki da so nepotrebne. Seveda so, ampak o temeljnih zedinjenja se pa moramo prej pomeniti, to je vendar popolnoma jasno za vsakega poštenega socialisto. Ali mislite, da vodijo k zedinjenju laži, fraze in skrivanje resnice?

Mi smo prepričani, da je 99% delavcev, ki so glasovali 8. februarja za dr. Koruna, glasovalo za izvajanje programa in pravilnika, dvomimo pa, da bi bili za iskreno zedinjenje oni voditelji, ki so brez vsake potrebe napravili puč, dezertirali iz stranke in ustanovili novo.

Zato pozivamo vse prepričane socialistične delavce, da vzamejo organizacije SPJ v svoje roke — pa bomo kmalu zedinjeni!

Načelo tajnosti ali tajna diplomacija in javnost.

»Jutro« z dne 27. marca ima med drugimi noticami iz Trbovelj tudi sledečo: Med tukajšnjimi klerikalnimi zaupniki kroži z velikim zadovoljstvom govornica, da so socialistični člani predsedstva celjskega kongresa za zedinjenje socialističnih in komunističnih strokovnih organizacij zamolčali pozdravno brzojavko uprave glavnega radniškega saveza s sledečim besedilom: »Kad (delo) kongresa toplo pozdravlja, vendar svari pred optimizmom — uprava glavnega radniškega saveza v Beogradu.« — Brzojavka je bila po njihovih izjavah odposlana iz Beograda ob 11. uri 20 minut ter je imela številko 9074. Radi tega ker svari glavni radniški savez skoraj neprikrivo pred komunisti, ki da so nezanesljivi, ni hotelo predsedstvo kongresa prebrati omenjene brzojavke zbranim delegatom in tako je vsak pozdrav od saveza izostal. Radovedni smo, kaj bodo na vse te govornice, ki morajo vsekakor vsebovati resnico, odgovorili prizadeji člani navedenega predsedstva.

Proti načelu javnosti so agitirali stari grešniki pri nezavednih najbolj s tem, da buržuazija potem vse zve, kako je pri nas. Mi smo že od začetka rekli, da buržuazija itak vse zve, pri načelu tajnosti prav tako hitro, kakor pri načelu javnosti, razlika je le v tem, da brez načela javnosti samo delavci ne zvedo, kaj in kako delajo takozv. »delavski voditelji« s proletarskim imetjem, s socialističnimi načeli, programom itd. in da zvedo delavci šele potem za različne zadeve, ki jih že buržuazija izrablja za agitacijo proti socializmu in organizacijam, ne pa proti krivcem, posameznim koruptnim elementom.

»Jutrova« vest, ki jo objavljamo, je zopet nov dokaz, da buržuazija vse zve, celo za številko posameznega telegrama, čeprav so ga hoteli voditelji utajiti. In to bo rodilo nezaupanje v organizacijo, organizacije se ne bodo okrepile itd. — Iz greha se rodi greh. — Potem se bo pa pojavil »modrijan« v »Socialistu«, ki bo napisal da zapušča delavstvo stranko in organizacije »radi vzgojnih metod s. Bernota« in ne radi tega, ker organizacijam, ki jih voditelji popolnoma obvladajo, delavci ne zaupajo. Farizej!

**O BLEKE
OB NA
ROKE
O. B. MESTNI TRG
BERNATOVIČ.**

Iz stranke.

s Trbovlje. V torek, dne 7. aprila ob 4. popoldne bo v gostilni pri Počivavški članski sestanek, oziroma diskuzija o »Skupnem domu«. Priidite vsi!

s Žerjav pri Črni. Mlada gospodka silita naše delavce, da bi delali deset ur na dan. Pozivljamo vse trpne rudarje, da vstopijo takoj v sekcijo rudarjev in če je še ni v Črni, pa začasno k mežiški. Javite nam vsako tako željo in če bi se tudi imenoval kateri gospodek inženjer, ker bomo prijavi vse primere Inspekciji dela. Mlada gospodka bosta že dobila »žavbico«, da se namažeeta pod nosom, da jima brčice porastejo.

Sodrugom v Heleni! Pozivljamo vas, da javite kateri ste organizirani pri sekciji rudarjev in kateri mislite pristopiti, kako se godi v posameznih rojih: kako rudnik drži pogodbo, koliko novih Wranglovcev pride v rov, koliko ti producirajo, kakšne razlike delajo med njimi in našimi člani v prvi vrsti višji nastavljenji rudnika. Sodruge pozivljamo, da stavijo funkcionarjem naših organizacij predloge glede občinske politike, nedostatkov v organizacijah itd. Člani dobe brezplačno pojasnila in tudi brezplačno pomoč, v kolikor ni vezana na pravni-

ške stroške. Rudarji, zedinite se v »Skupnem (rdečem) domu«, stopite v rudarsko sekcijo!

IZJAVA.

Krajevni organizaciji SSJ in KDZ Celje in Celje okolica sta na svoji skupni izredni seji med drugim razpravljali o poročilu Korenovega sekretarstva, objavljenega v »Socialistu« št. 15 z dne 27. marca 1925 pod naslovom »Občni zbor SSJ v Celju«. V tem poročilu napadajo s. Leskoška, češ, da je on kriv, da ni prišlo do zedinjenja s Korenovci v Celju. Skupna seja je ugotovila, da ni bil s. Leskošek navzoč niti tedaj, ko se je o zedinjenju razpravljalo in so bili Korenovci povabljeni na skupno sejo, niti tedaj, ko jim je bilo naznanjeno, da z zedinjenjem ne bo nič, ker so napravili Korenovci nov razkol za državnozbornske volitve s tem, da so postavili svojo listo. Skupna seja je sklenila, da se bo ves material o zedinjevalni akciji zbral ter v prihodnji številki »Napreja« priobčil. Za danes konstatiramo le, da so razbijanja in propadanja strokovnih organizacij krivi Korenovci. Najboljši dokaz k temu je, da so izvolili v 11 članski odbor krajevne organizacije SPJ nič manj kakor 7 strokovno neorganiziranih delavcev in nameščencev na občnem zboru 15. marca 1925 pri »Zelenem travniku«. Tak je torej vaš »znanstveni« socializem z vidika materialističnega zgodovinskega razumevanja.

Odbor SSJ in KDZ Celje in okolica Celje, dne 31. marca 1925.

Zavarovanci

v smislu objave v »Socialističnem koledarju« za l. 1925.

283. Josip Pastorek (89), knjigovez, Ljubljana, N. Sl., Din 1250.— 284. Alojz Pilko (906), kolar, Celje, Din 250.— 285. Anton Pilko (92), kolar, Celje, N. Din 1000.— 286. Lenart Švikart (98), Sv. Lovrenc na Poh. Din 250.— 287. J. Osovnikar (93), lesni del. Sv. Lovrenc na Pohorju, Lg., Din 500.— 288. Franc Opoval (94), kovinar, Dob-Prevalje, N., Din 1000.— 289. Franc Geier (83), Sv. Peter pod Gorami, Din 250.— 290. Franc Zorenč (76), Sv. Peter pod Gorami, Din 250.— 291. Martin Kramer (901), Sv. Peter pod Gorami, Din 250.— 292. Anton Mak (904), Sv. Peter pod Gorami, Din 250.— 293. Pratengrazer (61), mizar, Sv. Peter pod Gorami, Din 250.— 294. Janez Gubina (81), mizar, Sv. Peter pod Gorami, Lg., Din 500.— 295. Franc Gubina (69), mizar, Sv. Peter pod Gorami, Lg., Din 500.— 296. Josip Geier (78), delavec, Sv. Peter pod Gorami, Lg., Din 500.—

Dopisi.

Velenje. Dne 15. februarja je imela tukajšnja (Korunova) organizacija SPJ že svoj drugi občni zbor. Glavne funkcije so razdelili sledeče: Predsednik strelni mojster Ivan Salesnik, blagajnik Marn, skladiščnik v konsumu, tajnik strelni mojster Valenček. Ta pisana družba si je nadelo nalogo, da spravi tukajšnje delavstvo v dva tabora. Med tem ko je Salesnik toliko odkritosrčen, da nastopa že dalj časa proti nam, sta Valenček in Marn šele sedaj začela z ofenzivo. Sedaj nam je

tudi razumljivo, zakaj ima Čobal po konsumih nastavljen svojo »zlahto«. Ko se je ustanovila tukajšnja prodajalna, je bil nastavljen s. Vizjak, ki je sedaj v Hrastniku. Nekaj mesecev pozneje pa pride Čobal z Marnom, bratom svojega zeta, in ga nastavi v prodajalni, češ, Vizjak ne zna pisati. V »Socialistu« št. 8 je napisan dolg članek iz Velenja, ki ga je najbrž spisal nekdo, ki zna dobro pisati. Vse poročilo o shodu v Velenju je lažljivo in neresnično. Seveda, to je bilo napisano za agitacijo za volitve. Med drugim hvali pisec Valenčaka, češ da je spravl Martinška v službo. Da bo enkrat za vselej te demagogije konec, povezo sledeče: Čobal in Valenček sta na vseh shodih hujskala Martinška, da mora vse dokazati, če misli, da je pri rudniku kakšna korupcija. Takratni poslanec Ivan Tokan je v resnici izposloval v ministr. za rube in šume komisijo, ki je uradovala 19. jul. 1922. Dasi je Valenček bil točno informiran o celi zadevi že nekaj mesecev, predno je bil s. Martinšek odpuščen, si je pustil od takratnih zaupnikov podpisati polo, kjer je on sam lastnoročno imel napisane vse delavce, ki so delali pri raznih uradnikih, in koliko šihov je vsak napravil. Povedal nam je, da dobiva vse informacije iz pisarne. Pred komisijo je pa vse utajil, češ bodo že druge priče izpovedale. Druge delavce je pa hujskal, češ, nobenega se ni treba bati, vse povejte, kar ve, to je ministerialna komisija, nobenemu se ne bo nič zgodilo. Sedaj bi pa še radi vprašali nekdanjega neustrašenega bojovnika Valenčaka, kako je zagovarjal s. Martinška pri g. inž. Čučku o priliki, ko ga je ta pozval, da mu je naznanil kot predsedniku delegacije, odpust s. Martinška. Ali se Valenček še spominja, kaj je on na to naznanilo odgovoril? Mi se spominjamo, da — »ja«. Ali se Valenček še spominja, kako se je obnašal, ko so delegati ravno pri istem inženjerju predlagali deputat premoga za oženjene 110 centov, za samec 55 centov in za oženjene še vsake tri mesece en voziček poln drv, za samske pa na pol leta? V navzočnosti sedmih delegatov je bilo pet za, Ferdo Valenček in Ivan Salesnik pa proti. Obveljal je sklep zadnjih dveh, to je bilo res »socialistično«.

Raspustinov zli duh v Mežici. Meniha Raspustina, svetovalca bivše ruske carske rodbine, so sicer grdo umorili, kar ni bilo lepo, kajti »božje namestnike« je treba z mazilom in kadilom poslati pred božji prestol, ne pa na zavraten način k vragu! Kar so na Ruskem zagrešili, se maščuje sedaj nad južnim rodom, v Mežici. Zli duh se je preselil v mežiški rudnik, kjer zdaj mežiškimi rudarjem nagaja. Rudnik ga mora za delo, ki bi ga vsak fante mimogrede opravljal, zelo drago plačevati, tako drago, kakor dva najboljša kopača na akord. (Mislimo seveda samo na pozitivno in produktivno delo!) In ni tudi nič vreden, če mu vštujemo doktorat intriganstva univerze v Kurji vasi in poročila o protialkoholnem gibanju v Mežici. Za to gibanje ima precejšnje zasluge, radi njegovega vpliva je najbrže tudi občinski odbor odklonil rudniku koncesijo za novo gostilno. Velešpöštovani duh ima namreč smolo, da si naši ljudje ne puste graditi Potemkinovih vasi — še več smole pa ima ravnatelj-

Priporočamo tvrdko

Josip PETELINC

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najcenejši nakup

nogavic, žepnih robcev, brisalk, klota, belega in rujevega platna, šifona, kravat, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potreščin za šivilje, krojače, Solingen škarij za prikrjojevanje in za obrezovanje trl.

Na veliko!

Na malo!

stvo rudnika, ki si jih pusti postavljati in jih še plačuje. — G. ravnatelj Bargate je zelo strog človek, od človeka zahteva dela, zopet dela in še enkrat dela. Človek bi pričakoval, da vidi strogo oko tudi navzdol, pa ni tako! Ej, koliko zaslužnih ljudi ima naša domovina, da bi jih morala nagraditi z letoviščem in pisanjem nakaznic za premog. Če pa Angležem ni za naše zasluzne rojake, bi gotovo našli invalida — celo takega lahko, ki ga je napravila za invalida angleška krogla — in tak človek bi vam napisal 300 nakaznic na dan in naredil še mnogo drugega koristnega. Rudnik bi redil enega parasita manj — sploh pa je treba pri svincu ljudi, ne duhov, ne pobeljenih grobov, tudi če so od mišk z venci odeti. Kadar bodo Angleži spoznali vso to s častljivimi atributi odeto gnilobo, jo bodo pognali k večnemu počitku. In to gnilobo bomo tudi tako dolgo razkrivali in pojasnjevali, da bo vsem zasmrdela, tudi raznim gospodskim nosovom. Seveda ne zato, da bo smrdelo, ampak zato, da se je znebimo. Smo temeljiti — saj nismo zastojni socialisti!

Logatec. »Sporočam vam pozdrave v imenu dr. Žerjava, v njegovem imenu vas pozivljamo: zdaj pa rokavice dol, kdor ni z nami, je proti nam,« tako nekako je govoril g. dr. Rape, tajnika SDS na demokratskem zborovanju v Logatecu. Notar Tavzes pa je pozivljaval delodajalce, da naj odpustijo vsakega delavca, ki noče vstopiti v demokratsko delavsko unijo, katero so sočasno ustanovili v Logatecu. Delavci, ki so že enkrat sedli na limanice narodnih socialistov, so zato iztopili iz organizacije narodnih socialistov ter so se vpisali v demokratsko unijo. Značilno je, da je bil izvoljen za predsednika delavske unije neki delavec, za podpredsednika pa postajni načelnik iz Logatca, za odbornike razni gospodje demokrati, orjunaši, med njimi tudi notar Tavzes. — Delavstvo iz Logatca in okolice pa pozivljamo, da se vpiše v organizacijo socialistične stranke, ki ima svoje glasilo »Napreja«, ki se bori na razrednem stališču za koristi proletariata. Prišasti delavske unije bodo začasno dobivali list »Domovina« — izrazito kapitalistični list. Časopis, katerega bo demokratska stranka začela izdajati za delavstvo, bo imel le namen, delavstvo odtegniti od pravih delavskih organizacij. V zadnjem času vam kličemo: Izstopite iz demokratskih orjunskih organizacij ter vstopite v prave delavske socialistične organizacije!

LEP USPEH SOCIALISTOV PRI PREDSEDNIŠKIH VOLITVAH V NEMCIJI.

Pri nedeljskih volitvah so dobili: socialist Braun 7,798.346 glasov, komunist Thaelmann 1,871.207, Jarres, kandidat nem. nacionalistov in nem. ljudske stranke 10,408.365, demokrat Hellpach 1,567.197, centrumaš (klerikalec) dr. Marx 3,884.887, Held (ba-

Kupite samo Zlatorog milo!

V VSAKI PRALNICI NAJDE SE ZLATOROG MILO.

ZLATOROG

Kupite samo Zlatorog milo!

varska ljudska stranka), 1.006.790 in narodni socialc general Ludendorff 284.975 glasov. Ker pri prvih volitvah ni dobil noben kandidat absolutne večine glasov, bodo ponovne volitve 26. aprila, pri katerih zmaga kandidat z relativno večino glasov. Najbrže se bodo tedaj združile tri najodločnejše republikanske stranke: socialisti, demokrati in centrumaši.

Lastnik: »Sloga«, r. z. z. o. p.
Izdajatelj in odgovorni urednik:
Zvonimir Bernot
(v imenu izvr. odbora SSJ in KDZ.)
Tisk tiskarne »Merkur« v Ljubljani.
4. IV. 1925 — 2500.

**Čitajte
Naprej!**

Najboljša
'Puch' kolesa

po zelo ugodnih cenah dobite le pri
IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ul. 7.

**Domače sredstvo
katero Vam je potrebno**

in ki bo tudi pri Vas ob vsaki priložnosti pokazalo svoje bolečine olajšajoče dejstvo, je: **LEKANARJA FELLERJA ELSA-FLUID**. — Vrelec močil! — Že 26 let izkušen in priljubljen! Znotraj za želodec, pri krčih in bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Hitro deluje kot sredstvo za drgnjenje pri revmatičnih bolečinah in v vseh slučajih, kjer je masaža potrebna! Odstrani nahod in stori neobčutljivega proti mrzlem zraku, je enako dobro za oči, ušesa, zobe, glavo, usta in grlo! Z zavojnico in poštnino stanejo:

1 paket	s 6 dvojn. ali	2 specialne steklenke	62 Din.
2 paketa	s 6 dvojn. in	2 specialne steklenke	96 Din.
3 pakete	s 12 dvojn. in	2 specialne steklenke	130 Din.
6 paketov	s 18 dvojn. in	6 specialnih steklenk	240 Din.

EUGEN V. FELLER, lekarnar
v **Stubici Donji**, Elsatrg 252 Hrvatska

Za nadopolnitev paketa se priporoča: **ELSA-ŠVEDSKE-KAPLJICE** za želodec, ki pospešujejo prebavo. **ELSA-ZAGORSKI SOK** proti kašlju in bolečinam v prsih.

Trajne vrednosti ostanejo vedno darila iz zlata in srebra, ker obdržijo še po proteku mnogih let svojo prvotno vrednost. Ure, verižice, prslani, zapesnitve kakor tudi vsakovrstna zlatina in srebrnina, nakit in predmeti za dnevno uporabo, v najlepši in najboljši kakovosti dobi se dobro in poceni pri tvrdi ki Suttner — Zahtevajte divno ilustrirani cenik, za katerega je treba poslati samo 2 dinarja na:

Odpošiljalnico ur H. Suttner
Ljubljana šte. 990 (Slovenija.)

Za udobnost odjemalcev se morejo za nadopolnitev paketa primoteti tudi cobra in fina Elsa-mila lepote in drugi kozmetični preparati lekarnarja Fellerja.

V KRVI LEŽI NAŠE ZDRAVJE.

Človeški organizem se more primerjati s strojem. Če se stroj ne čisti redno od vse nečistosti (taloga) in redno ne maže, nastane v pogonu zastoj. V tem slučaju so nečistosti nepredelani produkti prebave, kateri se morajo izločiti skozi čreva in mokroto.

KRI OSVEŽITI

morejo samo taka strupa sredstva, katera na ugoden in popolnoma neškodljiv način pospešujejo prebavo hrane, dvigajo cirkulacijo krvi in na ta način preprečujejo posledice slabotnega pretoka krvi, kakor: zaprtost, poltrst, izliv krvi v glavo, hemeroidi, gihl, zbadanje v kosteh, nečistost kože, in razdraženost živcev, ter povojno upliva na zdravje. Vsakemu nudimo priliko, da se o tem popolnoma brezplačno prepriča kako je to mogoče.

Zahtevajte moje najnovejše delo

MENSCHENLIEBE! (Ljubezen človeštva)

Pišite takoj na naslov:

ERNST PASTERNAK, Berlin, S. O.

Michaelkirchplatz 15. Abt. 142.

Najboljši šivalni stroj

je edino le

Grietzner in

Pouk v vezenju brezplačno.

Večletna garancija.
Delavnica na razpolago

Adler za rodbinsko in obrtno

rabo v vseh opravilih

Josip Petelinc, Ljubljana (blizu Prešernovega spomenika)

Tvornica dežnikov in solnčnikov
L. MIKUŠ, LJUBLJANA
Mestni trg šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

Ostanke

v dolžini
2 do 8 m

20 m močnega cefirja Din 240.—, 20 m trpežnega oksforta Din 290.—, 20 m močne modrovine (druk) Din 290.—, 20 m krasnega kambrika za otročje in ženske obleke Din 240.—, 10 m hlačevine dvojno široke (cajge) za moške obleke Din 350.—, 20 m belega platna Din 250.—, 20 m sivega platna Din 180.— razpošilja

veletrgovina **R. Stermecki, Celje št. 23**

Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošle vsakemu zastoj, vzoci od sukna, kamgarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupoval, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Naročila čez Din 500.— poštnine prosto. Trgovci en gros cene.

Konfekcijska tovarna

Fran Derenda & Cie.
Ljubljana, Erjavčeva cesta šte. 2.

otvorila je prodajo na drobno svojih konfekcijskih izdelkov, ter nudi po čez vse ugodnih cenah vsem delavskim in nižjim slojem vsakovrstna oblačila in sicer

obleke že od Din 400.— naprej
delavske hlače od Din 45.— naprej
jahalne hlače od Din 80.— naprej
otročje oblekce za šolarje že od Din 80.— naprej

Ako hočete kupiti po ceni dobro blago, ne zamudite prilike in prepričajte se, ker edino tukaj si lahko prihranite mnogo denarja. Proti garanciji dobe železničarji in drugi državni uslužbenci obleke tudi na obroke.

Oglejte si tudi Vi novo došlo blago za ženske in moške obleke, fine šifone, cefirje, razno perilo i. t. d.

po **znižanih cenah**

v manufakturni in modni trgovini

MILOŠ PŠENICNIK, Celje, Kralja Petra cesta št. 5.

V zalogi samo pristno češko in angleško blago. — Postrežba solidna.

Društvom in zasebnikom prevaja in prepisuje spise „Posredovalec“ Sv. Petra cesta 23.

Pošljite naročnino!

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica šte. 6
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine

za šole, kupanstva in urade, najmodernejše plakate in vabila za veselice, letne zaključke. Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

STEREOTIPIJA LITOGRAFIJA

MNOGO DENARJA

prihranite, ako pred nakupom blaga za obleke, perila, srajc, ovratnic, naglavnih rut, šerp, obrisalk, nogavic, odev, najrazličnejšega drugega blaga ter usnja, obiščete trgovino, kjer so najnižje cene in sicer pri tvrdki

„**DANICA**“

Majzelj & Rajšelj
Ljubljana, Turjaški trg št. 1

Klobuke, čepice, slamnike, parilo in modno b'ago za moške

kupite najceneje pri tvrdki

IVAN KUNOVAR
Ljubljana, Stari trg 10.

18 let priznane

kapsule „**LARUCIN**“

zdravilo najdaljgumnejše gnojno krepilno (triper) in boleznimokril. Škalja 20 Din v vseh lekarnah. Direktno: APOTERA BLUM, SUBOTICA.

NAŠI IZDELKI:

Dvojnoslada ržena **ŽIKA** v rdečih zavitkih.

Dvojnoslada ječmenova **ŽIKA** v modrih zavitkih.

Slajena ječmenova **ŽIKA** v zelenih zavitkih

Zahtevajte le Žiko!

Ustanovljeno leta 1852.
TEOD. KORN, LJUBLJANA

Poljanska cesta šte. 8
(preje Henrik Korn)

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov.

Naprava strelvodov. Kopalniške in klosetne naprave.

Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škatelj) za konzerve.